

Bírák 2. Próbára téve

Alkalom: vasárnap de.

Dátum: 2026.01.11.

Ige:

Bír 3,12-23.30

Bír 3,1-8a KÉSŐBB

Kedves Testvérek! Egy nagyon különleges, már-már egzotikus világba csöppentünk bele azzal, hogy elhangzott a Bírák könyvéből egy történet. Ugyanakkor ez a történet akár egy akciófilmnek a forgatókönyve is simán lehetne.

Teljesen mai eseményeket ír le a Szentíró, amikor arról számol be, hogyan lett a balkezes Éhud olyan akcióhőssé, aki szinte egymaga győzte le a félelmetes ellenséget, Moábot, a moábi király hadseregét. Ehhez azonban az kellett, hogy egy ravasz húzással, csellel elnyerje a király bizalmát, majd négy szemközt maradhasson vele. Eglonnak ez lett a veszte: a gazdagság elkényelmesítette őt és elhízott. Aztán hiba volt, hogy teljesen megbízott a hűbéradót átadó Éhudban, és ezért képtelen volt a védekezésre, ráadásul arra sem számított, hogy aki megtámadja őt, az balkezes. Lehet, hogy ha meg is motozták Éhudot, mivel a szokásoktól eltérően az ellenkező oldalon viselte a kardot, nem vették észre a fegyvert.

A történetnek van egy tágabb összefüggése is: és ahhoz, hogy ezt megértsük, szeretném felolvasni még a történet elejét a Bírák könyvének 3. fejezetéből az első 6 verset:

¹Ezek azok a népek, amelyeket helyükön hagyott az Úr, hogy próbára tegye velük Izráelt, mindazokat, akik már mit sem tudtak a Kánaánért vívott harcokról. ²Azért is, hogy Izráel fiainak az újabb nemzedékei megismerjék; és hogy megtanítsa a hadviselésre azokat is, akik azelőtt nem ismerték azt. ³Ezek voltak: a filiszteusok öt városfejedelme, az összes kánaáni, a szidóniak és a hivviek, akik a Libánon hegyvidékén laktak, a Baal-Hermón hegyétől a Hamátba vezető útig. ⁴Ott voltak, hogy próbára tegye velük Izráelt, és megtudja, hogy hallgatnak-e az Úr parancsolataira, amelyeket Mózes által az őseiknek adott. ⁵Izráel fiai tehát ott laktak a kánaániak, a hettiták, az emóriak, a perizziek, a hivviek és a jebúsziaik között. ⁶Lányaikat feleségül vették, a maguk lányait pedig azoknak a fiaihoz adták, és azok isteneit szolgálták.

⁷Izráel fiai azt tették, amit rossznak lát az Úr. Elfeledkeztek Istenükről, az Úrról, és a Baalokat meg az Asérákat tisztelték. ⁸Ezért föllángolt az Úr haragja Izráel ellen,...

Mit jelent ez? A következőt: Isten megszabadította a választott népet Egyiptomból, ahol 430 éven keresztül éltek. Izráel 40 éven keresztül vándorolt a pusztában a Sinai félszigeten míg elérkezett az idő, hogy bemehessen az ígért földjére,

Kánaánba. A honfoglalást követően még évtizedeken át tartott az ország benépesítése. Sok harcot kellett megvívniuk ahhoz, hogy elfoglalhassák az országot.

Végül kialakult egy új erőegyensúly Kánaán területén, de Izráel területén nemcsak zsidók éltek, hanem több kánaáni őslakos is. Ezekkel az őslakos népekkel aztán a zsidóság természetes módon keveredett. Létrejöttek vegyes házasságok. Azonban ez nem volt helyes. Az 5Móz 7,3 szerint nem lett volna szabad, hogy ilyen vegyes házasságok létrejöjjenek. Nem volt szabad idegen népekkel lányait feleségül venni, sem fiaikhoz hozzáadni a zsidó lányokat feleségül. Azért volt ez a tilalom, mert a vegyes házasságokkal a pogány vallási szertartások és hiedelem világ is bekerült a zsidó családokba. Meg kellett volna akadályozni, hogy a pogány istenek tisztelete szokássá váljon a zsidó családokban.

Az Ige szerint Isten ezekkel az idegen vallású népekkel folyamatosan próbára tette a saját népét, a zsidó népet, hogy mennyire tudnak és mennyire igyekeznek hűségesek lenni és maradni Őhozzá.

A Bírák könyvében láthatunk egy ismétlődést: a nép elfordul Istentől, pogány kultuszokat folytat => Isten megharagszik népére és idegen harcos népeket küld rájuk, hogy nyomás alatt tartsa őket => az idegen népek fosztogatásai egy idő után elviselhetetlenné válnak a zsidó nép számára, és rájönnek arra, hogy a saját Istenukhöz kellene visszatérniük => bűnbánatot tartanak és újra Istenhez akarnak hűségesek lenni => Isten szabadítót, egy bírót ad számukra, aki összefogja a népet, fegyverbe szólítja őket és kiszorítja az elnyomókat az országból.

Ezt tette Ehud bírja is, akiről mai történetünk szól. Ő a moábita királyt, a kövér Eglónt ölte meg saját palotájában, majd pedig fegyverbe szólította a zsidó népet, és kiűzte a moábiakat az országból. Így szabadította meg Izráel népét a külső fenyegetéstől 80 esztendőre.

Visszatérve ahhoz a korábbi gondolathoz, hogy Isten folyamatosan próbára tette a választott népet, erre azért is szükség volt, mert minden új nemzedéknek újból meg kellett tanulnia az Isten iránti hűséget és elkötelezettséget. Az egyik generáció hűségét nem örökli a következő generáció. **Az a helyzet, hogy az Isten iránti hűséget, engedelmességet és elkötelezettséget nem lehet örökölni.**

Amikor megszületik a családban egy gyermek, akkor ő nagyon sok tulajdonságot örököl a szüleitől. Hasonlít az arca, a testalkata, a szeme állása, a mozdulatai a szüleire. Van, amikor egészen feltűnő a hasonlóság. Ilyenkor szokták azt mondani, hogy „kiköpött apja ez a fiú” vagy „pontosan olyan szép ez a lány, mint az anyja”.

A külső tulajdonságokon túl természetesen mindenki örököl nagyon sok belső tulajdonságot és tehetséget is.

Egy valamit azonban biztosan nem tudunk örökölni a szüleinktől: az Istenben való hitet. Egyetlen hívő házaspárnak sem születik úgy a gyereke, hogy ő is hisz Istenben. Mindenki Istentől távol születik meg. A szülei, a környezete pedig vagy közelebb segíti Istenhez, vagy pedig távol tartja tőle. A hit pedig mindenkiben teljesen egyénileg formálódik ki, lobban lángra Isten iránt.

Ezért mondta Isten a választott népnek, hogy tanítsák fiaikat (2Móz 18,20; 5Móz 6,7). A szülő és az iskola megtanítja az Isten ismeretére a gyermeket, de neki

magának kell Isten mellett dönteni és elköteleződni. Mindenki csak maga tud hinni Istenben. És senki más helyett nem hihetünk.

Időnként szokták azt mondani, hogy *„imádkozzon helyettem is a templomban, tiszteletes úr!”* Az a helyzet, hogy tudok bárkiért imádkozni, de senki helyett nem tudok. A hit pedig még nehezebb kérdés: még a másik emberért sem tudok hinni, csak magamért. A hit ennyire személyes. A te hited teljesen hozzád tartozik. A te hiteddel csak te tudsz az Úrhoz kapcsolódni, senki más.

Pontosan ez történik veletek is kedves hetedikesek és nyolcadikosok. Ti már egy új nemzedék vagytok. És ez nagyszerű dolog! Szüleitek és tanáraitok sokat gyönyörködnek bennetek. Elképzelik azt, hogy a bennetek lévő sokféle tehetséget hogyan fogjátok tudni majd az évek során kibontakoztatni, kamatoztatni. Megpróbálnak mindent megtenni azért, hogy felkészítsenek a továbbtanulásra. Igyekeznek kezetekbe adni minden tudást és készséget ahhoz, hogy felkészültek legyetek a nagybetűs életre, felnőtt korra. Hiszen ti is örököltetek számos jó tulajdonságot és képességet. Bennetek is nagyon sok elrejtett tulajdonság van, amit ki kellene fejleszteni.

Egy valamit azonban nem örököltetek ti sem: az Isten iránti hitet és az abból fakadó elkötelezettséget. Ez az, amit **az Úristen növel és fejleszt** a szívetekben. Az Úr az, Aki hitet tud szívetekben ébreszteni. És Ő tudja Lelke által kiformálni az elkötelezettséget is, hogy hűségesek lehessetek egész életetekben Krisztus iránt.

Hogyan teszi ezt? Sokféleképpen tud ezen Isten dolgozni, hogy bennetek kifermálódjon a hit, és megszülessen az iránta való elkötelezettség.

Hadd meséljek el egy történetet!

Egy fiatalember mindössze harminckét éves volt, amikor bankigazgatói állásra jelölték. Ez az előléptetés a fiatalember legmerészebb álmait is felülmúlta, de egy szersmind meg is rémítette, ezért elment az igazgatóság köztiszteletben álló idős elnökéhez, hogy tanácsot kérjen, hogyan lehet belőle jó bankelnök.

- *Mi a legfontosabb dolog, amit újdonsült elnökként tennem kell?* - kérdezte az idősebb férfit.

- *Hozzon jó döntéseket!* - hangzott a tömör válasz. A fiatalember egy kicsit gondolkodott, majd azt mondta:

- *Nagyon köszönöm, ez nagyon hasznos. De nem tudná egy kicsit részletesebben kifejteni? Hogyan hozhatok jó döntéseket?*

A bölcs öregúr így felelt:

- *Tapasztalat.*

Ekkor a fiatal elnök dühösen kifakadt:

- *De uram, én ezért vagyok itt. Nincs kellő tapasztalatom ahhoz, hogy jó döntéseket hozhassak. Hogyan szerezhetek tapasztalatot?*

- *Rossz döntések - jött a válasz.*

Ez a történet pontosan arról szól, amiről a Bírak könyvében olvashatunk: Isten próbára tette a választott népét, hogy meglássa, milyen döntéseket hoznak: jó vagy rossz döntéseket. De még a rossz döntések, amikor Istennel szemben

döntöttek is hozzájárultak ahhoz, hogy bölcsőbbek legyenek, mert azokon keresztül is értékes tapasztalatokkal gazdagodtak.

Ugyanígy az Úr benneteket is – és tegyük hozzá – bennünket, mindnyájunkat is folyamatosan próbára tesz: tudunk-e bölcs és jó döntéseket hozni? A különböző élethelyzetekben tudunk-e úgy dönteni, hogy tovább járjunk az Úr útján, vagy pedig letérünk erről a jó útról és szembe fordulunk Istennel?

Ha jó döntéseket hozunk, akkor Isten megerősít bennünket a hozzátartozásunkban és áldásait adja ránk. Ha azonban rossz döntéseket hozunk, akkor azok következményeit fogjuk hordozni, és talán megszenvedni is, ahogyan Izráel népe is. Amikor elfordultak Istentől, amikor nem voltak iránta elkötelezettek, akkor Isten megengedte, hogy idegen népek fosztogassák őket. Azonban, amikor belátták hibáikat és visszafordultak az Úrhoz, akkor Isten megszabadította őket és újból áldásokat kaptak.

Kulcsmondat: **Ezek azok a népek, amelyeket helyükön hagyott az Úr, hogy próbára tegye velük Izráelt...**

Tudnod kell, és soha ne felejtsd el, hogy mindig lesz valami az életedben, amivel Isten próbára teszi a hitedet és a hűségedet, hogy mennyire vagy hűséges az Úr iránt, és mennyire kapaszkodsz hittel Istenbe.

És lesz olyan, amikor kudarcot vallasz. Amikor kiderül, hogy hibáztál, hogy elfordultál Istentől. De olyankor is tudnod kell, hogy Isten mindig hűséges marad, ahogy ezt is olvassuk az Igében, az 5Móz 32,4-ben: **4Köszikla ő, tetteiben tökéletes, mert igazságos minden útja. Hű az Isten, nem hitszegő, igaz és egyenes ő.**, illetve a 2Tim 2,13-ban: **13Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja.**

Isten hűsége pedig azt is jelenti számodra, hogy ha hibázol, ha elfordulsz Tőle, de belátod hibádat, akkor van visszaút hozzá, van bűnbocsánat és van újrakezdés.

A konfirmáció szó azt jelenti: megerősítés. Egyrészt aki konfirmál, az megerősíti azt a fogadalmat, amit egykor szülei mondtak ki a keresztelesekor. Másrészt a konfirmáció arra is lehetőség és alkalom, hogy Isten az Ő Lelke által megerősítse, erőssé tegye a ti hiteteket. KészüljeteK így a konfirmációra! ErősödjeteK és növekedjeteK Isten kegyelmében és megismerésében!

A gyülekezet egésze pedig kísérje imádságaiban ezeket a fiatalokat, hogy hűségesen járjanak az Úr útján. És mi magunk is legyünk elkötelezettek az Úr útján való járásban. Ámen.

Áldás:

¹⁸Inkább növekedjeteK a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében. Övé a dicsőség most és az örökkévalóságban! (2Pt 3,18)